

Dóczi Sándorné Unokájának Bár Micvója

A fényképen a lányom és a családja látható a nagyobbik unokám bár micvóján. Jobboldalt áll Berkovics László főrabbi, akinél a bár micvót csinálta, mellette áll Gábor, utána a lányom, aztán a kisebbik fiuk és végül a férje. A kép Washingtonban készült, 1987-ben. A lányom 1971-ben ment férjhez. Felvette a férje nevét. Egyházi esküvő is volt. A József körút 27-ben, az udvarban van egy szép zsinagóga [Ez az Országos Rabbiképző Intézet zsinagógája. -- A szerk.]. A férje is zsidó. Itt végeztek Budapesten, mind a ketten az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Magyar irodalom szakot végzett a vőfiam, a lányom magyar-orosz--könyvtár szakos diplomával rendelkezik, általános iskolai tanár volt. Ő mindjárt osztályfőnök lett, és magyar--orosz szakot tanított. Nyolcadikos osztályt kapott mint osztályfőnök, majd azt követően ismét a felsősöket tanította. És utána még dolgozott a Rigó utcában is, ott, ahol az Országos Pedagógiai Intézet volt. Párttagok nem voltak. A Tanács körút 3-ban laktak. Az anyós átadta nekik a lakást, mivel ő férjhez ment, és elköltözött. Odaköltöztek a gyerekek. Addig ott is laktak, amíg 1981-ben ki nem mentek tíz hónapra ösztöndíjjal, Hollandiába. A lányoméék jelenlegi lakhelye Springfield. Ez Washington belvárosától harminc percre van. Amerikában tulajdonképpen mint magyar nyelvtanár, szerződéses munkaviszonyban van a lányom. A férje pedig a Washingtoni Holokauszt Múzeumnak a levéltárosa. Hát ennek nem örültem annyira, de nehéz most már rekonstruálni ezeket a nehéz éveket. Tulajdonképpen a gyerekeim elmenetele nagyon meghatározó pont volt az életemben. Először is a mamám meghalt 1969-ben. Mikor élhettünk volna jól, kiegyensúlyozottan, akkor ő eltávozott. Akkor tízéves házasságok voltak, amikor a lányom kiment. Szóval hullámvölgyként jöttek és mentek az események. Tulajdonképpen minden tíz év valamilyen változást hozott az életünkbe. De ezt a döntésüket, hogy kimentek, én elfogadtam és megértettem, mert én is mindig el akartam menni. Csak a családi körülményeim nem engedték meg. Miután én a férjemmel voltam, itt ketten erősek voltunk, és úgy gondoltuk, hogy felnőttek, harminc évesek, nincs jogunk beleszólni az életükbe és visszatartani őket. A kapcsolattartással akkor még nagyon vigyázni kellett, nem volt igazán felhőtlen. De átvészeltük azt az időszakot is. 1982-ben én kint voltam hivatalosan tíz napot. És akkor az azt követő évben, 1983 elején a férjemmel együtt mentünk látogatólevéllel. 1989--90-ben

már könnyebb volt a helyzet. Ők 1992-ben jöttek haza hosszabb időre. Addig nem emlékszem, hogy jöttek volna. Addig mi mentünk gyakorlatilag. Azt hiszem, minden két évben három hónapra. Négy évet dolgozott a vőm az amerikai nagykövetség mellett, 1992-től 1996-ig. Az idősebbik unokám harminc éves, a fiatalabbik huszonhét. Itt születtek Magyarországon, de kicsik voltak, amikor kimentek a szülőkkel Amerikába. Természetesen tudnak magyarul. Magyarul beszélgetek velük. Telefonon, e-mailben tartjuk a kapcsolatot, de minden nyáron találkozunk, illetve ha tudnak, ők is jönnek Magyarországra, és akkor nálam laknak. Igyekszem támogatni őket, amennyire tőlem telik. Mind a kettő tulajdonképpen mint tanár dolgozik. A kisebbik New Yorkban tanul és dolgozik, a nagyobbik pedig Washingtonban, ugyanott ahol a szülei. A szülőkkel lakik együtt. Nőtlenek mind a ketten. Zsidónak lettek nevelve -- voltam a bár micvójukon. 1994-ben velük voltam Izraelben nyaralni. Egy tizenkét napos körúton vettünk részt.